

7. 1. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc listopad 2024

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za listopad 2024. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

EVROPSKÁ UNIE

ESG

- 20/11: Komise - EU je i nadále světovým lídrem v oblasti udržitelného financování - Evropská komise zveřejnila článek, v němž uvádí, že EU je světovým lídrem v oblasti udržitelného financování, neboť vydala zelené dluhopisy NextGenerationEU (NGEU) v hodnotě více než 65 miliard EUR, přičemž cílem je financovat 30 % programu NGEU prostřednictvím zelených iniciativ. Z těchto dluhopisů se financují investice ve výši 264,6 miliardy EUR v odvětvích, jako je obnovitelná energie, čistá doprava a energetická účinnost, což významně přispívá k dosažení cílů EU v oblasti klimatu, včetně odhadovaného ročního snížení emisí skleníkových plynů o 55 milionů tun. Pro povinné osoby a zúčastněné strany to představuje pevný a transparentní rámec, který je v souladu s nejvyššími mezinárodními standardy a zajišťuje důvěru investorů. Povinné osoby by měly využívat nástroje, jako je například nástroj EU [Green Bond Dashboard](#), který poskytuje sledování investic v reálném čase, a výroční zprávy s podrobnými informacemi o alokacích prostředků a dopadech na klima.
- 19/11: Rada EU - Nové nařízení o ESG ratingu - Rada přijala [nové nařízení](#) upravující ratingové činnosti v oblasti ESG, které zavádí významné povinnosti pro příslušné subjekty, včetně poskytovatelů ratingů ESG a účastníků trhu, kteří se na tyto ratingy spoléhají. Klíčové změny zahrnují povinné povolení a dohled ze strany ESMA pro poskytovatele ratingů ESG usazené v EU. Tito poskytovatelé musí splňovat přísné požadavky na transparentnost, zejména pokud jde o jejich metodiky a zdroje údajů, aby byla zajištěna konzistentnost, spolehlivost a srovnatelnost ratingů ESG. Poskytovatelé ratingů ESG ze zemí mimo EU, kteří chtějí působit v EU, musí být buď schváleni poskytovatelem s oprávněním EU, uznáni na základě kvantitativních kritérií, nebo zařazeni do registru EU na základě rozhodnutí o rovnocennosti. Nařízení rovněž prosazuje oddělení obchodních činností, aby se zabránilo střetu zájmů, a vyžaduje, aby poskytovatelé ratingů odpovídajícím způsobem přizpůsobili své řídicí struktury a provozní postupy. Subjekty, které se spoléhají na ratingy ESG, by se měly připravit na zvýšenou kontrolu transparentnosti a metodik ratingů podle nového rámce.

Regulace napříč odvětvími

- 20/11: ESAs - Společné pokyny k systému výměny informací týkajících se posouzení způsobilosti a bezúhonnosti - Evropské orgány dohledu (ESMA, EBA, EIOPA, tj. ESAs) zavedly [společné pokyny](#) k používání informačního systému evropských orgánů dohledu v oblasti financí a podnikání, jejichž cílem je zlepšit výměnu informací mezi orgány dohledu v celé EU. Tyto pokyny mají harmonizovat posuzování způsobilosti a bezúhonnosti (F&P) členů

představenstev, držitelů klíčových funkcí a vlastníků kvalifikovaných účastí a zajistit konzistentní postupy dohledu v celém finančním sektoru. Pro povinné subjekty, jako jsou finanční instituce, to znamená zvýšenou kontrolu řídicích struktur, přičemž orgány dohledu budou využívat centralizovaný systém k posuzování a sdílení údajů o způsobilosti a bezúhonnosti osob v klíčových funkcích.

- 14/11: EBA - Konečné obecné pokyny k vnitřním politikám, postupům a kontrolám k zajištění provádění sankcí Unie a vnitrostátních sankcí - EBA vydala konečné [obecné pokyny](#), kterými se stanoví společná pravidla EU pro opatření v oblasti správy a řízení, politik, postupů a kontroly, které musí finanční instituce zavést, aby splňovaly omezující opatření Unie a členských států. První soubor obecných pokynů finančním institucím ukládá povinnost zavést řádné systémy správy a řízení rizik, které by řešily rizika porušení nebo obcházení omezujících opatření. To platí obecně pro všechny instituce pod dohledem EBA a vyžaduje důkladné vnitřní kontroly, aby byly v souladu se sankčními rámci EU. Druhý soubor obecných pokynů se zaměřuje na poskytovatele platebních služeb (PSPs) a poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASPs). Tyto subjekty musí zajistit, aby jejich systémy umožňovaly dodržování omezujících opatření při provádění převodů peněžních prostředků nebo kryptoaktiv. To zahrnuje ověřování přiměřenosti informací doprovázejících tyto převody v souladu s [nařízením \(EU\) 2023/1113](#), které nabývá účinnosti 30. prosince 2024. Pro povinné subjekty znamená soulad s těmito pokyny revizi a případné přepracování stávajících řídicích struktur, hodnocení rizik a kontrolních systémů. Instituce musí začlenit dodržování sankcí do svých širších rámců pro boj proti praní peněz (AML) a financování terorismu (CFT). Poskytovatelé platebních služeb a poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy musí zavést specifická opatření k řešení jedinečných rizik spojených s digitálními a přeshraničními transakcemi.

Kapitálové trhy

- 19/11: Rada EU - Revidovaná pravidla pro clearingové služby v EU Rada přijala [revidovaná pravidla](#) podle nařízení [EMIR](#) s cílem zvýšit atraktivitu a odolnost clearingového systému EU, což má významné důsledky pro povinné subjekty, jako jsou finanční instituce a ústřední protistrany. Aktualizovaná pravidla vyžadují, aby si příslušní účastníci trhu zřídili aktivní účty u ústředních protistran v EU a prováděli zúčtování významné části některých systémových derivátových smluv v rámci EU. Cílem je snížit nadměrnou závislost na systémových ústředních protistranách mimo EU, zajistit soulad s cíli finanční stability EU a podpořit otevřenou strategickou autonomii EU. Povinné subjekty musí přizpůsobit své operace tak, aby splňovaly tyto nové požadavky na clearing, což si vyžádá aktualizace jejich řízení rizik, struktury účtů a procesů zajišťování shody s předpisy. Reformy navíc zefektivňují postupy, zlepšují konzistentnost clearingových pravidel a posilují dohled nad ústředními protistranami, přičemž kladou větší důraz na transparentnost a provozní odolnost.
- 19/11: ESMA - Konečná zpráva o technickém poradenství k sankčnímu mechanismu CSDR - ESMA dokončila [konečnou zprávu](#) o technickém poradenství k sankčnímu mechanismu [CSDR](#), která obsahuje doporučení ke zlepšení účinnosti vypořádání a přípravě na případné změny, jako je přechod na vypořádání T+1 v EU. Pro povinné subjekty v řetězci vypořádání obchodů s cennými papíry budou tyto aktualizace vyžadovat zvýšenou pozornost k několika změnám:
  - Parametry výpočtu: Úpravy způsobu výpočtu sankcí za neúspěšné vypořádání z důvodu nedostatku hotovosti, které zajistí konzistentnost i v případě, že úrokové sazby centrální banky nejsou k dispozici;
  - Historické referenční ceny: Zpřesnění zacházení s historickými referenčními cenami pro

sankce za opožděné přizpůsobení, které ovlivňuje způsob stanovení sankcí, a

- Sazby pokut: Mírné zvýšení sankčních sazeb ve většině tříd aktiv, jehož cílem je další zlepšení účinnosti vypořádání, aniž by se změnila základní konstrukce sankčního mechanismu.

Od svého zavedení v roce 2022 sankční mechanismus CSDR úspěšně motivuje k včasnému vypořádání. Povinné subjekty se nyní musí připravit na potenciálně vyšší finanční sankce za selhání při vypořádání a zajistit robustní provozní procesy, aby nedocházelo ke zpožděním.

Banky

- 07/11: EBA - Zlepšení postupů příslušných orgánů v oblasti dohledu nad nesplácenými (nevýkonnými) úvěry - EBA oznámila významné zlepšení postupů dohledu příslušných orgánů v oblasti nevýkonných expozic (NPEs). V návaznosti na zprávu [2022 Peer Review report](#) vyplývá z následného hodnocení EBA, že všechny příslušné orgány nyní plně nebo z velké části dodržují její [obecné pokyny k řízení nevýkonných a předlužených expozic](#). Tento pokrok odráží zintenzivnění úsilí o sladění postupů dohledu se standardy EBA, což zlepšuje dohled a řízení rizik v oblasti NPEs. Pro povinné subjekty, jako jsou úvěrové instituce, tento vývoj zdůrazňuje potřebu trvalé ostražitosti při řízení v oblasti NPEs. Instituce by měly zajistit důkladné postupy pro identifikaci, sledování a řešení nevýkonných expozic v souladu s obecnými pokyny orgánu EBA, neboť orgány dohledu jsou nyní lépe vybaveny pro účinnou kontrolu těchto oblastí. Vzhledem k rostoucím ukazatelům NPEs, jak zdůrazňuje zpráva EBA [2024 Risk Assessment Report](#), musí banky upřednostnit strategie včasné intervence s cílem zmírnit rizika spojená se zhoršující se kvalitou úvěrů. Zjištění EBA zdůrazňují význam dodržování zavedených standardů řízení ohledně NPEs a udržování proaktivní spolupráce s orgány dohledu. Pro úvěrové instituce to znamená zvýšenou pozornost věnovanou udržování zdravých rámců úvěrového rizika, zajištění odolnosti vůči potenciálnímu nárůstu nevýkonných expozic a přizpůsobení se vyvíjejícím se očekáváním rozšířených postupů dohledu.

Pojišťovny

- 05/11: Rada EU - Solventnost II a IRRD: nová pravidla pro pojišťovnictví - Rada přijala nová pravidla, kterými [se mění směrnice Solventnost II](#) a [zavádí směrnice o ozdravných postupech a řešení krize v pojišťovnictví \(IRRD\)](#), což přináší významné změny pro pojišťovnictví a příslušné zúčastněné strany. Pro povinné subjekty v pojišťovnictví a zajišťovnictví novelizovaná pravidla Solventnosti II zdůrazňují roli tohoto odvětví v dlouhodobých soukromých investicích, zejména v podpoře ekologického a digitálního přechodu EU. Tyto změny budou od pojistitelů vyžadovat, aby zvýšili svou odolnost s cílem chránit pojistníky a zároveň přispívat k hospodářskému růstu a prohlubování unie kapitálových trhů. IRRD zavádí opatření k přípravě pojistitelů a orgánů na finanční potíže, která umožní včasné a účinné zásahy, a to i v přeshraničních scénářích. Tento rámec zajišťuje lepší ochranu pojistníků, omezuje narušení ekonomiky a snižuje riziko spoléhání se na finanční prostředky daňových poplatníků na záchranu

ČESKÁ REPUBLIKA

AML

- 25/11: FAÚ - Obecné výkladové stanovisko k identifikaci nezletilých klientů - Finanční analytický úřad (FAÚ) vydal [obecné výkladové stanovisko](#) k aplikaci AML zákona na identifikaci nezletilých osob, které zohledňuje platnou legislativu a bylo konzultováno s Českou národní bankou. Povinné osoby mají při identifikaci nezletilých osob uplatňovat rizikový přístup, přičemž klíčové je, jakým způsobem je nezletilá osoba zapojena do obchodních aktivit. Pokud nezletilá osoba využívá účet pouze pasivně, tj. nemá k němu dispoziční oprávnění nebo jej sdílí se zákonným zástupcem, vychází identifikace z údajů poskytnutých zákonným zástupcem. Ten je povinen poskytnout, jak své oprávnění jednat za nezletilou osobu (např. rodný list), tak identifikační údaje dítěte. Nezletilý klient nemusí být v tomto případě fyzicky přítomen. V případech, kdy má nezletilá osoba výhradní dispoziční právo k účtu, musí být osobně identifikována podle pravidel platných pro fyzické osoby, např. prostřednictvím občanského průkazu nebo cestovního pasu. FAÚ rovněž doporučuje zavést opatření ke snížení rizika zneužití účtů nezletilých osob, jako je stanovení nízkých transakčních limitů nebo omezení rozsahu poskytovaných služeb. Tato opatření odrážejí nejen svéprávnost nezletilých, ale také jejich omezené zkušenosti s finančními transakcemi. Povinné osoby by měly průběžně sledovat obchodní vztahy nezletilých klientů, pokud se na transakcích podílí jak nezletilá osoba, tak její zákonný zástupce.

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16

110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)